

CAPITVLVM OCTAVVM

Lēctiō prīma (versūs 1-35)

EXERCITIVM 1

abit / abeunt	accipit	alius	ānulus	aspicit	collum	cōsistit
digitus	emit	gemma	margarīta	ōrnāmentum	ōrnat	pecūniōsus
quī	quae	taberna	tabernārius	vēndit		

1. In _____ Albīnī sunt multae _____ et et alia _____.
2. _____ tabernāriī māla et pira vēndunt.
3. Albīnus est tabernārius quī ōrnāmenta _____.
4. _____ tabernam habet _____ est.
5. Multae fēminae ante tabernam Albīnī _____.
6. Eae quae pecūniam habent ōrnāmenta _____.
7. _____ pecūniam nōn habent ōrnāmenta _____ et rursus _____.
8. Aemilia multa ōrnāmenta ā virō suō _____.
9. Aemilia _____ in digitō et margarītās in _____ habet.
10. Margarītae collum Aemiliae _____.
11. _____ Aemiliae ānulō ōrnātur.
12. Quī magnam pecūniam habet _____ est.

EXERCITIVM 4

ad-venit	ad-veniunt
ad-it	ad-eunt
ab-it	ab-eunt
ex-it	ex-eunt
ad-est	ad-sunt
ab-est	ab-sunt
in-est	in-sunt

1. Iūlius ad vīllam _____; quattuor servī cum eō _____.
2. Aemilia ē peristylō _____ et in ātrium intrat.
3. Aemilia ad virum suum _____.
4. Iūlia ab Aemiliā _____; etiam puerī _____.
5. Servī in ātrium intrans et rursus _____.
6. Multae fēminae ad tabernam _____ et rursus _____.
7. Quid _____ in sacculō? In sacculō nummī _____.
8. Quot servī sunt in ātriō? Duo servī _____, cēterī _____.
9. Mēdus nōn _____, Mēdus _____.

Lēctiō secunda (versūs 36-82)
EXERCITIVM 6

clāmat	cōnstat	convenit	gemmātus	ille	mōnstrat
octogīntā	ostendit	pretium	quam	sēstertius	tantus

1. Albīnus _____: "Ōr-nā-men-ta!"
2. Lydia: "Aspice _____ tabernam, Mēde!"
3. Lydia tabernam Albīnī digitō _____.
4. Lydia: "Ō, _____ pulchra sunt ōrnāmenta!"
5. Albīnus Lydiae et Mēdō ānulōs _____: "Aspicite hōs ānulōs!"
6. Mēdus: "Quot nummīs _____ ānulus _____?" [< gemma].
7. Albīnus: "_____ huius ānulī est centum _____ [= nummī]. Haec gemma sōla _____ [LXXX] sēstertiīs cōnstat".
8. Mēdus: "_____ [= tam magna] gemma ad tam parvum ānulum nōn _____.

Lēctiō tertiā (versūs 83-133)
EXERCITIVM 8

-e	-ite	accipe	accipite	aspice	aspicite
-it	-iunt	accipit	accipiunt	aspicit	aspiciunt

1. Lydia: "Aspic _____ illam tabernam, Mēde!" Mēdus tabernam aspic _____.
2. Mēdus et Lydia ōrnāmenta aspic _____.
3. Albīnus iīs ānulum ostendit: "Aspic _____ hunc ānulum!"
4. Iūlia Iūliō rosam ostendit: "Aspic _____ hanc rosam, pater!" Iūlius rosam aspicit.
5. Iūlia: "Accip _____ rosam, pater!" Pater rosam accip _____ ā filiā suā.
6. Iūlius: "Accip _____ māla, servī!" Servī māla accip _____ ā dominō.

EXERCITIVM 9

aut	medius	nimis	nōnāgintā	quantus
quārtus	satis	tantus	quantus	vīgintī

1. _____ pecūnia est in sacculō Mēdī? _____ [XC] sēstertiī.
2. Albīnus: "Id nōn _____ est. Pretium ānulī est sēstertiī centum."
3. Mēdus: "Id est _____ magnum pretium. Accipe nōnāgintā sēstertiōs _____ nūllōs!"
4. Ānulus nōn in digitō _____, sed in digitō _____ pōnitur.
5. Digitus quārtus nōn _____ [= tam magnus] est _____ digitus medius.
6. Decem et decem sunt _____ [XX].

EXERCITIVM 10

-ō	-īs
(ablātīvus pretiū)	

1. Mēdus: "Quot numm_____cōnstat ānulus gemmātus?"
2. Albīnus: "Hic ānulus centum sēsterti_____cōnstat."
3. Mēdus: "Aliī ānulum gemmātum octogīntā sēsterti_____vēndunt."
4. Quant_____preti_____Mēdus ānulum emit?
5. Mēdus ānulum emit sēsterti_____nōnāgintā.
6. Albīnus Mēdō ānulum vēndit sēsterti_____nōnāgintā.
7. Nōn magn_____preti_____Mēdus ānulum emit.

EXERCITIVM 12

masculinū			nōm.	is	iī
ac.	quis/quī	quī	ac.	eum	eōs
gen.	quem	quōs	gen.	ius	eōrum
dat.	cuius	quōrum	dat.	eī	iīs
abl.	cui	quibus	abl.	eō	iīs

1. Qu_____Rōmam it? Servus Rōmam it. Qu_____servus? Servus qu_____Rōmam it est Mēdus, servus improbus. Is servus Rōmam it.
2. C_____servus est Mēdus? Mēdus est servus Iūliī. Dominus c_____servus Rōmam it est Iūlius. Iūlius est dominus e_____servī.
3. Qu_____servum Iūlius vocat? Mēdus est servus qu_____Iūlius vocat. E_____servum vocat dominus.
4. C_____servō Iūlius nummum dat? Dāvus est servus c_____Iūlius nummum dat. E_____servō dominus nummum dat.
5. Ā qu_____servō amātur Lydia? Servus ā qu_____Lydia amātur est Mēdus. Ab e_____servō amātur Lydia.
6. Qu_____servī Iūlium vehunt? Servī qu_____Iūlium vehunt sunt Ursus et Dāvus. I_____servī Iūlium vehunt.
7. Qu_____servōrum Iūlius dominus est? Servī qu_____dominus est Iūlius sunt Mēdus, Dāvus, Ursus, Syrus, cēterī. Iūlius est dominus e_____servōrum.
8. Qu_____servōs vocat Iūlius? Servī qu_____Iūlius vocat sunt Dāvus et Syrus. E_____servōs vocat dominus.
9. Qu_____servīs Iūlius nummōs dat? Dāvus et Syrus sunt servī qu_____Iūlius nummōs dat. I_____servīs Iūlius nummōs dat.
10. Ā qu_____servīs Iūlius vehitur? Ursus et Dāvus sunt servī ā qu_____Iūlius vehitur. Ab i_____servīs dominus vehitur.

EXERCITIVM 13

fēminīnum					
nōm.	<i>quae</i>	<i>quae</i>	nōm.	<i>ea</i>	<i>eae</i>
ac.	<i>quam</i>	<i>quās</i>	ac.	<i>eam</i>	<i>eās</i>
gen.	<i>cuius</i>	<i>quārum</i>	gen.	<i>eius</i>	<i>eārum</i>
dat.	<i>cui</i>	<i>quibus</i>	dat.	<i>eī</i>	<i>iīs</i>
abl.	<i>quā</i>	<i>quibus</i>	abl.	<i>eā</i>	<i>iīs</i>

1. Qu___fēmina cum Mēdō ambulat? Fēmina qu___cum Mēdō ambulat est Lydia. E___fēmina ambulat cum Mēdō.
2. C___fēminae amīcus est Mēdus? Lydia est fēmina c___amīcus est Mēdus. Mēdus e___fēminae amīcus est.
3. Qu___fēminam amat Mēdus? Fēminam qu___Mēdus amat est Lydia. E___fēminam amat Mēdus.
4. C___fēminae Mēdus ānulum dat? Fēmina c___Mēdus ānulum dat est Lydia. E___fēminae Mēdus ānulum dat.
5. Ā qu_fēminā Mēdus amātur? Fēmina ā qu___amātur est Lydia. Ab e___fēminā amātur Mēdus.
6. Qu___ancillae absunt? Ancillae qu___absunt sunt Dēlia et Syra. E___ancillae absunt.
7. Qu___ancillārum Aemilia domina est? Dēlia et Syra sunt ancillae qu___domina est Aemilia. Ea domina e___ancillārum est.
8. Qu___ancillās vocat Aemilia? Ancillae qu___Aemilia vocat sunt Dēlia et Syra. E___ancillās vocat domina.
9. Qu___ancillīs Aemilia māla dat? Ancillae qu___Aemilia māla dat sunt Dēlia et Syra. I___ancillīs domina māla dat.
10. Ā qu___ancillīs domina salūtātur? Ancillae ā qu___salūtātur domina sunt Dēlia et Syra. Ab i___ancillīs domina salūtātur.

EXERCITIVM 14

neutrum					
nōm.	<i>quid/quod</i>	<i>quae</i>	nōm.	<i>id</i>	<i>ea</i>
ac.	<i>quid/quod</i>	<i>quae</i>	ac.	<i>id</i>	<i>ea</i>
gen.	<i>cuius</i>	<i>quōrum</i>	gen.	<i>eius</i>	<i>eōrum</i>
dat.	<i>cui</i>	<i>quibus</i>	dat.	<i>eī</i>	<i>iīs</i>
abl.	<i>quō</i>	<i>quibus</i>	abl.	<i>eō</i>	<i>iīs</i>

1. Qu_____est Capua? Capua est oppidum. Qu_____oppidum prope vīllam Iūlii est? Tūsculum est oppidum qu_____prope vīllam est. I_____oppidum est prope vīllam.
2. Qu_____emit Mēdus? Ōrnāmentum emit. Qu_____ōrnāmentum emit Mēdus? Ōrnāmentum qu_____Mēdus emit est ānulus gemmātus. I_____ōrnāmentum emit Mēdus.
3. FAMILIA ROMANA est titulus capitulī. C_____capitulī? Capitulum c_____titulus est FAMILIA ROMANA est capitulum secundum. Titulus e_____ROMANA. capitulī est FAMILIA
4. C_____capitulō titulus datur IMPERIVM ROMANVM? Capitulum c_____hic titulus datur est capitulum prīmum. E_____capitulō datur hic titulus.
5. Lydia ōrnāmentō suō dēlectātur. Qu_____ōrnāmentō? Ōrnāmentum qu_____Lydia dēlectātur est ānulus. E_____ōrnāmentō dēlectātur Lydia.
6. Qu_____vocābula neutra sunt? Neutra sunt vocābula qu_____ -um habent. E_____vocābula neutra sunt.
7. Qu_____ōrnāmenta vēndit Albīnus? Ōrnāmenta qu_____Albīnus vēndit sunt ānulī et margarītae. E_____ōrnāmenta vēndit Albīnus.
8. Qu_____vocābulōrum plūrālis -a habet? Vocābula qu_____plūrālis -a habet neutra sunt. Plūrālis e_____vocābulōrum -a habet.
9. Qu_____oppidīs fluvīi Padus et Tiberis aquam dant? Oppida qu_____iī fluvīi aquam dant sunt Placentia et Ōstia et cētera multa. I_____oppidīs fluvīi Padus et Tiberis aquam dant.
10. Qu_____verbīs dēlectātur Iūlia? Verba qu_____Iūlia dēlectātur sunt "Ecce puella pulchra!" I _____verbīs dēlectātur puella.

EXERCITIVM 15

<i>hic</i>	<i>haec</i>	<i>hoc</i>	<i>ille</i>	<i>illa</i>	<i>illud</i>
<i>hunc</i>	<i>hanc</i>	<i>hoc</i>	<i>illum</i>	<i>illam</i>	<i>illud</i>
<i>huius</i>	<i>huius</i>	<i>huius</i>	<i>illius</i>	<i>illius</i>	<i>illius</i>
<i>huic</i>	<i>huic</i>	<i>huic</i>	<i>illī</i>	<i>illī</i>	<i>illī</i>
<i>hōc</i>	<i>hāc</i>	<i>hōc</i>	<i>illō</i>	<i>illā</i>	<i>illō</i>
<i>hī</i>	<i>hae</i>	<i>haec</i>	<i>illī</i>	<i>illae</i>	<i>illa</i>
<i>hōs</i>	<i>hās</i>	<i>haec</i>	<i>illōs</i>	<i>illās</i>	<i>illa</i>
<i>hōrum</i>	<i>hārum</i>	<i>hōrum</i>	<i>illōrum</i>	<i>illārum</i>	<i>illōrum</i>
<i>hīs</i>	<i>hīs</i>	<i>hīs</i>	<i>illīs</i>	<i>illīs</i>	<i>illīs</i>
<i>hīs</i>	<i>hīs</i>	<i>hīs</i>	<i>illīs</i>	<i>illīs</i>	<i>illīs</i>

1. H____servus est Lēander, ill____servus est Syrus.
2. Lēander h____saccum portat, ill____saccum portat Syrus.
3. H____saccus portātur ab h____servō, ill____ab ill____.
4. Saccus h____servī magnus est, ill____est parvus.
5. In h____saccō māla sunt, in ill____pira.
6. Iūlius h____servō mālum dat, ill____dat pirum.
7. H____fēmina est Lydia, ill____fēmina est Dōriippa.
8. Mēdus h____fēminam amat, nōn ill____.
9. Ab h____fēminā Mēdus amātur, nōn ab ill____.
10. Mēdus amīcus h____fēminae est, nōn ill____.
11. Mēdus h____fēminae ānulum dat, nōn ill____.
12. H____cubiculum magnum est, ill____est parvum.
13. Fenestra h____cubiculī nōn tam parva est quam ill____.
14. Iūlius et Aemilia in h____cubiculō dormiunt, nōn in ill____.
15. Lydia: "Aspice ill____ōrnāmenta, Mēde, ill____ānulōs et ill____gemmās! Nōnne pulchrī sunt ill____ānulī et ill____gemmae?"
16. Albīnus: "Aspicite h____ōrnāmenta, h____ānulōs et h____gemmās! Nōnne pulchrī sunt h____ānulī et h____gemmae?"
17. Lydia: "Quantum est pretium h____ānulōrum et h____gemmaarum?"
18. Mēdus: "Neque in h____ānulīs neque in ill____gemmae sunt."